

ANTISZEMITA
GYŰLŐLET-BŰNCSELEKMÉNYEK
ÉS INCIDENSEK

HAVI ÖSSZEFOGLALÓ

2022. MÁRCIUS - ÁPRILIS

TETT ÉS VÉDELEM
LIGA

TARTALOMJEGYZÉK

Vezetői összefoglaló	3
A Tett és Védelem Liga	4
A jelentésről	5
Módszertan	7
Antiszemita gyűlöletcselekmények – 2022. március-április	10
Gyűlöletbeszéd	10
Rongálás	12
További gyűlöletcselekmények	13
Közösségi hírek, reakciók	14
Hivatalos és civil reakciók	16
Egyéb hírek	19
A hónap krónikája	20
Kapcsolat és támogatás	21
Felhasznált irodalom	21
Impresszum	22

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

---

antiszemitizmus elleni küzdelem jelentős része az antiszemita incidensek előfordulásának nyomon követése. A Tett és Védelem Liga egyik célja, hogy a társadalom szélesebb köreiből felhívja a figyelmet az antiszemitizmusra. Ennek elsődleges eszköze a közéletben előforduló gyűlölet-bűncselekményekkel kapcsolatos folyamatos és szakmailag megalapozott monitoringtevékenység. Az antiszemita incidensekre és egyéb gyűlöletcselekményekre vonatkozó információk gyűjtése és elemzése hiányában sem a zsidó közösségek, sem az egyének számára nem lehet valós védelmet biztosítani. Az adatgyűjtés eredményét a Tett és Védelem Liga havi rendszerességgel közzéteszi havi jelentések formájában, az egyes országokra/régiókra vonatkozó megállapítások összefoglalóját pedig éves jelentésben publikálja.

A jelentések kétféle cselekménnyel foglalkoznak: antiszemita gyűlölet-bűncselekményekkel és gyűlölet motiválta incidensekkel. A jelentések mindkét cselekményt összefoglalóan 'gyűlöletcselekményeknek' nevezik. Az antiszemita gyűlölet-bűncselekmények és az egyéb típusú gyűlölet-bűncselekmények közötti fő különbség az antiszemita motiváció megléte. Az egyes országok eltérő törvényei és jogszabályi alkalmazásai következtében változó, hogy a büntetőjog szerint mely antiszemita incidensek számítanak bűncselekménynek. Előfordulnak olyan gyűlölet motiválta cselekmények is, amelyek ugyan felzaklatják a zsidó közösséget, mégsem tekinthetők bűncselekménynek, például a szólásszabadság égíse alatt. Az általános áttekintés megszerzése és az időbeli változások vizsgálata érdekében a Tett és Védelem Liga szerint mindkét típusú cselekmény dokumentálására szükség van.

A minél szélesebb körű monitorozás érdekében a Tett és Védelem Liga többféle forrást alkalmaz. Az események regisztrálásán kívül, az egyes incidensek különböző jellemzőit is számba vesszük. A dokumentálás során rögzítjük a cselekmények helyszínére, elkövetőjére (amennyiben ismert), célpontjára és (esetleges) következményeire vonatkozó adatokat, valamint megkülönböztetjük egymástól az eltérő cselekménytípusokat.

A Tett és Védelem Alapítvány március-áprilisi monitoring-tevékenysége során hat antiszemita gyűlöletcselekményt azonosított, ezeket rongálásként és gyűlöletbeszédként kategorizáltuk. Előkerült egy videó és egy archív fotó is a Jobbik két alelnökéről.

Mindkét felvételen náci karlendítés közben láthatók a politikusok. E mellett egy Facebook bejegyzés szerzőjének címeztek antiszemita megjegyzést, valamint antiszemita feliratokat festettek az ellenzéki összefogás képviselőjelöltjeinek választási plakátjaira. Miskolcon pedig „gyilkos népnek” és gyermekirtónak nevezte a zsidókat egy ismeretlen személy. Illetve tucatnyi sírt rongáltak meg a budakeszi zsidó temetőben.

Ezekben a hónapokban egy további gyűlöletcselekményt azonosítottunk.

Az emberi erőforrások minisztere azt a Franka Tibort tüntette ki magas rangú állami elismeréssel, aki legismertebb kirekesztő megnyilvánulásait a zsidósággal szemben fogalmazta meg.

Alapítványunk ezen időszak alatt nem kezdeményezett új eljárást, és korábbi eljárásainkkal kapcsolatban sem kaptunk értesítést.

A Tett és Védelem Alapítvány számítástechnikai leállással szembesült ezen időszakban, így a beérkező adatok nem teljeskörűek. Ez az oka annak, hogy jelentésünk kéthavi eseményeket dolgozott fel.

A TETT ÉS VÉDELEM LIGA

Az elmúlt évtizedben erősödött az antiszemitizmus Európában. Az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének (FRA)¹ felmérései és a Rágalmazásellenes Liga (ADL) Global 100² tanulmányai jól mutatják az antiszemitizmus széles spektrumát és időbeli változásait.

Az antiszemita incidensek az események tartalmát, megnyilvánulási módját és elkövetőit tekintve meglehetősen különböznek egymástól a monitorozott országokban. A modern antiszemitizmus leginkább az iszlámizmushoz és a szélsőséges jobb-, illetve baloldali csoportokhoz köthető. Iszlámista megnyilvánulások leggyakrabban Nyugat-Európa azon országaiban fordulnak elő, ahol nagyobb számú muszlim lakosság él, míg Kelet- és Közép-Európában ritkaságnak számítanak. A szélsőbaloldali antiszemitizmus Nyugat-Európában gyakran az anticionizmus álcája mögé bújik, és rendszerint a közel-keleti

konfliktushoz köthető. Kelet- és Közép-Európában a jobboldal zsidókkal szembeni előítéletességének van hagyománya, és nem csupán a fasizmushoz és a náciizmushoz köthető, hanem időnként populista-nacionalista csoportok köreiből is megjelenik. Az elmúlt évtizedben számos országban érezte magát egyre nagyobb veszélyben a zsidó közösség. A veszélyérzet nem csak a zsidók és zsidó intézmények ellen irányuló fizikai támadások terjedése miatt növekszik, hanem az egyre terjedő összeesküvés elméletek, a gyűlölet online megnyilvánulásai és az olyan politikai kampányok miatt is, amelyek be kívánják tiltani például a brit milá szertartást és a kóser étkezést.

Az antiszemitizmus elleni harc egyre sürgetőbb probléma Európában. A Tett és Védelem Liga azért jött létre, hogy felfedje a modernkori antiszemitizmus mozgatórugóit és hatékony védelmet biztosítson ellene.

¹ Az EU alapjogi ügynöksége: „antiszemitizmus – az európai unióban 2008 és 2018 között rendelkezésre álló adatok áttekintése”
² [HTTPS://GLOBAL100.ADL.ORG](https://global100.adl.org)

A JELENTÉSRŐL

Az antiszemitizmus általános megítélése és kezelése sokszor szélsőséges. Egyrészt hallani olyan hangokat, amelyek lekicsinylik az ilyen cselekmények, megnyilvánulások súlyát. Az is előfordulhat azonban, hogy egy-egy kirívó eset kapcsán az a kép alakul ki, hogy ezek az esetek elárasztják a közéletet. A valós problémák kezelésének elengedhetetlen feltétele a tényleges helyzet megismerése, amelynek egyik eszköze az antiszemita gyűlölet-bűncselekmények és incidensek³ monitorozása.

A Tett és Védelem Liga 2019-től kezdve Európa 7 országában folytat monitoringtevékenységet. Első lépésként jelenleg Ausztriában, Csehországban, Norvégiában, Lengyelországban, Romániában, Szlovákiában és Svédországban gyűjtünk adatokat, később további országokra is ki fogjuk terjeszteni tevékenységünket. Az antiszemitizmus monitorozását illetően az országoknak megvannak a maguk sajátosságai, melyek között meglehetősen nagy különbségek fedezhetők fel. Bizonyos országokban több olyan szervezet is működik, amely a Tett és Védelem Ligához hasonló céllal rendelkezik, míg máshol elhanyagolható mértékű vagy egyáltalán nincsen hasonló tevékenység. A Tett és Védelem Liga semmi esetre sem szeretne a meglévő szervezetek helyébe lépni, információcserére törekszünk és együttműködéseket szeretnénk létrehozni.

A havi jelentéseken túl, az incidensek részletes elemzését ismertető éves összefoglaló jelentéseket is készítünk. A jelentéseket angol nyelven, illetve a legtöbb esetben a helyi nyelven is közzétesszük.

A gyűlölet-bűncselekmények elleni küzdelem kiemelt fontossággal bír, mivel ezek eltérnek más bűncselekménytípusoktól. Ezek a bűncselekmények és incidensek egyfajta üzenetnek tekinthetők, nem csak az adott áldozatra, hanem egy nagyobb közösség felé irányulnak. Az antiszemitizmus és az egyéb gyűlölet-bűncselekmények tehát nem csak egy adott személyt, hanem az egész társ-

adalom szerkezetét támadják. Ez természetesen nem csökkenti az áldozatok által átélt fájdalmat és lelki traumát. Ezen bűncselekmények gyakran nem csak az áldozatokra vagy a tulajdonukra jelentenek veszélyt, de gyakran az áldozat önbecsülése és méltósága is csorbát szenved. Az incidensek azt érzékeltetik, hogy az áldozat nem egyenrangú tagja vagy egyáltalán nem is tagja a társadalomnak. Mivel a gyűlölet-bűncselekmények általánosságban az áldozat valamely (vélt vagy valós) megváltoztathatatlan tulajdonsága ellen irányulnak, az áldozat szinte védtelen. Az áldozatok sokszor félnek, hogy hasonló vagy még rosszabb atrocitások érik majd őket, ha azonosítják az elkövetőket az illetékes hatóságnál. Az incidensek nem megfelelő kezelése könnyen vezethet másodlagos viktimizációhoz, amikor az áldozat elhiszi, hogy ő a hibás, amiért például nem volt elég elővigyázatos, stb. Ezek a típusú bűncselekmények, mint már említettük, egy egész közösséget érintenek. Áldozatai sokszor felcserélhetők, mivel számos esetben a támadás nem egy bizonyos személyre irányul, hanem bárkire, aki az adott megtámadott csoport tagja. Ez azt jelenti, hogy a megtámadott csoport minden tagja potenciális áldozattá válik és félhet, hogy a jövőben ő maga is ilyen előítélet motiválta bűncselekmény célpontja lesz. Ez különösen igaz azokra a csoportokra, amelyek hosszú idő óta ki vannak téve az előítéleteknek. Annak hosszas bizonyítása szükségtelen, hogy a zsidóság ebbe a körbe tartozik. Ezen cselekmények sértik azt a normát, miszerint a társadalom tagjai egyenlők. Az ilyen incidensek nem megfelelő kezelése az egész társadalomra nézve súlyos következményekkel járhat, hiszen egyrészt felbátorítja az elkövetőket, hogy hasonló cselekményeket kövessenek el, másrészt az egész társadalom összetartó erejét csonkítja⁴.

Nem túlzás azt állítani, hogy kevesebb gyűlölet-bűncselekményt jelentenek és dokumentálnak, mint amennyi valójában

³ Részletekért lásd a *Műdszertan* fejezetet.

⁴ Levin és McDevitt 1999, 92-93; OSCE/ODIHR 2009a, 19-21; OSCE/ODIHR 2009b, 17-18; Perry 2001, 10).

történik. Az elkövetett és a bejelentett bűncselekmények számában való országokbeli eltérés nem feltétlenül köthető a zsidók számához. A kevesebb bejelentett cselekmény egyik oka, hogy az áldozatok sokszor nem jelentik az eseteket a rendőrségen vagy az illetékes hatóságnál. Ennek több magyarázata lehet. Sokan nem bíznak abban, hogy a hatóságok megfelelően kezelik az eseteket, akár felkészületlenség, akár előítéletesség okán. Bizonyosan sok áldozat van továbbá, aki nem ismeri a vonatkozó jogszabályokat vagy nem tudja hova fordulhatna segítségért. Az áldozatok tarthatnak attól, hogy védett tulajdonságuk kiderül és a bejelentés miatt még többet fognak szenvedni, illetve azt is feltételezhetik, hogy a hatóságok nem tudják majd bizonyítani a gyűlöletmotivációt, így a bejelentés hiábavaló.

A civil szervezetek segíthetnek ezen problémák orvoslásában, együttműködhetnek a rendőrséggel és az illetékes hatóságokkal, valamint egyfajta közvetítő szerepet is betölthetnek az áldozat és a hatóság között. A civil szervezetek által készített jelentések alkalmasak lehetnek arra, hogy felhívják a hivatalos szervek figyelmét a gyűlöletmotivált bűncselekményekre és az összegyűjtött adatok alapján hosszú távú trendeket rajzoljanak fel. A civil szervezetek segíthetnek egy-egy eset jogi útra terelésében, jogi védelmet nyújthatnak az áldozatoknak, és egyéb módon segíthetik őket.

MÓDSZERTAN

A jelentések kétféle cselekménnyel foglalkoznak: gyűlölet-bűncselekményekkel és gyűlölet motiválta incidensekkel, melyeket az EBESZ a következőképpen definiál⁵ (OSCE/ODIHR 2009b, 15–16):

- gyűlölet-bűncselekmény: olyan a büntetőjog szerinti bűncselekmény, amelyet emberek bizonyos csoportjaival szembeni előítélet motivál⁶
- gyűlölet motiválta incidens: olyan cselekmény, amely szintén az emberek bizonyos csoportjaival szembeni előítéleten alapul, de nem éri el a bűncselekmények szintjét

Az egyes gyűlölet-bűncselekmények kiemelt jelentőségét mutatja, hogy számos ország büntető törvénykönyve elkülönülten foglalkozik ezekkel az esetekkel. Habár az antiszemitizmusnak létezik egy széles körben elfogadott meghatározása (lásd IHRA 2017), a gyűlölet-bűncselekményekre vonatkozóan jelenleg nincs egy következetes definíció a Tett és Védelem Liga által monitorozott országokban.

A jogi következmények is eltérőek az egyes országokban, így előfordulhat, hogy ami bűncselekménynek számít az egyik országban, nem törvényellenes egy másikban. Egyértelmű példa erre az ún. holokauszttagadás, amely Magyarországon például jogellenes, míg a Tett és Védelem Liga által monitorozott számos másik országban nem törvénysértő. A Tett és Védelem Liga adatgyűjtése meglehetősen széleskörű, igyekszünk minden esetről beszámolni jelentéseinkben, ugyanakkor előfordulhat, hogy egymáshoz hasonló eseteket bizonyos országokban bűncselekményként, míg máshol „csak” incidensként tartunk nyilván. Mindig az adott ország büntető törvénykönyve szerinti meghatározást vesszük alapul. Úgy véljük, hogy e különbségek okozta problémák idővel csökkenni fognak, ahogy egységes meghatározásokat

és jogszabályi rendelkezéseket fogadnak el az Európai Unióban.

Jelentéseinkben részletesen ismertetjük a gyűlölet motiválta incidenseket és bemutatjuk, hogyan igyekszünk kezelni a problémákat. Jelentéseink nemzetközi és független monitorozásokon, helyi tudósítóktól szerzett információkon, valamint azonos vagy hasonló ügyekkel foglalkozó szervezetek gyűjtötte adatokon alapulnak.

A havi jelentések a lehető legtágabb értelemben veszik számba az antiszemitizmus motiválta gyűlölet-bűncselekményeket és gyűlöletincidenseket, bemutatva azok elkövetőit, célpontját, módszereit és üzenetét. A célpont lehet személy, csoport, rendezvény, épület, emlékmű vagy egyéb tulajdon. Fontos azonban, hogy az antiszemita motivációt meg lehet állapítani, azaz, hogy az elkövető a zsidósághoz való tartozás vagy annak feltételezése miatt választotta az adott célpontot. Ilyen módon lényegtelen, hogy a feltevés valós-e: a zsidósághoz való vélt tartozás is elegendő.

A monitorozás során gyűlöletcselekménynek tekintünk minden esetet, amely a gyűlölet-bűncselekmény kategóriájába tartozik. Ezek lehetnek az adott ország büntető törvénykönyve által nevesített bűncselekmények (például közösség tagja elleni erőszak, közösség elleni uszítás, nemzetiszocialista rendszer bűneinek tagadása, önkényuralmi jelképek használata), azonban a büntető törvénykönyvben szereplő egyéb tettek is, ha az előítéletes motiváció bizonyítható.

A gyűlöletcselekmények azonosításakor különböző, a monitorozás során rögzített indikátorok⁷ vizsgálata alapján döntünk arról, hogy az adott tettek lehetett-e antiszemitizmus a motivációja.

Az antiszemita gyűlöletcselekmények minél szélesebb körű monitorozásához sokféle forrás együttes használatára van szükség. A média figyelésén és helyi tudósítók beszámolóin túl, a Tett és Védelem Liga az

5 A gyűlölet-bűncselekmények tudományos meghatározása rendkívül ellentmondásos és szerteágazó. (Erről bővebben lásd Chakraborti és Garland 2009, 4–7). Ezek a definíciók fontos adalékként szolgálhatnak a bűncselekmények megértéséhez, a gyakorlati munkában azonban nehezen használhatók. Ez tette szükségessé egyszerűbb, gyakorlatiasabb meghatározások kialakítását.

6 Ez alapján például a gyűlöletbeszédet az EBESZ nem tekinti gyűlölet-bűncselekménynek, mivel az adott viselkedés az előítéletes motiváció nélkül már nem lenne bűncselekmény (OSCE/ODIHR 2009a, 24). Ennek általunk való kezelését lásd később.

7 Ezeket a *Módszertan* részben ismertetjük.

áldozatok bejelentéseire támaszkodik. Magyarországon 24 órás forródrót működik, amely megkönnyíti a bejelentést. Célunk, hogy más országokban is létrehozzunk hasonló szolgáltatást, hogy a helyi nyelveken lehessen bejelentéseket tenni. Ezen kívül lehetőség van névtelen online bejelentésre is, ennek különösen nagy jelentősége lesz a beszámolóink szempontjából. Ha az áldozat nem tud vagy nem szeretne bejelentést tenni, a Tett és Védelem Liga közvetítő révén tudja támogatni az áldozatot a folyamatban. Közvetítő lehet az áldozat családtagja, ismerőse, az incidens tanúja vagy egy másik civil szervezet.

A Tett és Védelem Liga deklarált célja, hogy szoros kapcsolatban álljon a hatóságokkal, mivel bizonyos országokban az incidensek áldozatai vagy tanúi először a hatóságokat értesítik.

Fontos információforrást jelentenek a különböző médiumok: televízió, rádió, valamint a sajtó nyomtatott és internetes változata. A jelentések lényeges részét képezi a mostanában egyre nagyobb fenyegetettséget jelentő úgynevezett virtuális gyűlölet monitorozása.

A közbeszédet szakértői csoport monitorozza. Célunk, hogy a média egyre növekvő szeletét folyamatos megfigyelés alatt tarthassuk. A monitorozás kiterjed nagyjából az összes fogható tévé- és rádióadóra, minden nagyobb példányszámú nyomtatott sajtótermékre, valamint az online hírportálokra, a közösségi oldalakra és a szélsőséges, gyűlöletkeltő honlapokra is. A monitorozás folyamata rendszeresen és következetesen, pontosan kidolgozott szabványok alapján történik.

A monitorozott gyűlöletcselekmények között vannak olyanok, amelyeket a statisztika részének tekintünk, vannak azonban olyan incidensek is, amelyeket rögzítünk, de a havi statisztikába nem számítunk bele.⁸

Gyűlöletesemények, amelyek beleszámítanak a statisztikába:

- csak a monitorozott országban történt

gyűlöletesemények; nem számít, hogy az áldozat az adott ország állampolgára vagy sem

- minden cselekedet, incidens, atrocitás, amely zsidó személyek, szervezetek vagy tulajdon ellen irányul és ahol bizonyítható az antiszemita szándék vagy tartalom, vagy ha a támadás azért történt, mert az áldozat zsidó vagy azt gondolták róla, hogy zsidó
- bármilyen zsidó intézmény vagy épület tudatos és indokolatlan megrongálása (akkor is, ha a rongáláshoz nem társul további antiszemita üzenet [például egy zsinagóga ablakát bedobják kővel])
- a Tett és Védelem Ligának bejelentett antiszemita kommentek blogokon, fórumokon, közösségi oldalakon
- antiszemita és neonáci anyagok eljuttatása egyes zsidó személyekhez, szervezetekhez, intézményekhez
- antiszemita és neonáci anyagok kihelyezése zsidó személyek tulajdonához, zsidó szervezetekhez, intézményekhez
- Izraellel és a cionizmussal kapcsolatos kritikák, ha túlmennek a politikai közlésen és a hagyományos zsidóellenes sztereotípiák előhívását szolgálják
- események, melyek alkalmasak arra, hogy zsidókban félelmet keltsenek.

Gyűlöletesemények, amelyek nem számítanak bele a statisztikába⁹:

- az adott monitorozott országhoz és az ország zsidóságához köthető antiszemita gyűlöletesemények, amelyek valamilyen oknál fogva nem tartoznak a statisztikába (például nem az adott országban történtek, nem bizonyítható az antiszemita szándék, nem világosak az eset körülményei)
- gyűlöletkifejezések, amelyek rendszeresen megjelennek honlapokon, kommentekben és online fórumokon, de amelyekről nem érkezett bejelentés a Tett és Védelem Ligához
- egyéb hírek, amelyek csak közvetetten kapcsolódnak az antiszemitizmushoz.

⁸ A kritériumok kialakításakor felhasználtuk a következőket: ADL 2012, CST 2013

⁹ A statisztikába nem számító gyűlöletcselekmények leírását módosítottuk; a jelenlegi leírások eltérnek a 2013-ban használt meghatározásoktól.

A regisztrált cselekmények több jellemzőjét is rögzítjük. Fentebb említettük a különböző indikátorokat, amelyek segítenek eldönteni, hogy az adott incidens elkövetését előítélet motiválta-e vagy sem.

Ezek az indikátorok az elkövető különböző jellemzőire, az áldozatra vonatkozó adatokra, az incidens helyszínére és időpontjára vonatkoznak. Az adatgyűjtés során ezeket rögzítjük. Ezen kívül vizsgáljuk és szintén lejegyezzük, hogy az adott cselekménynek voltak-e és ha igen, milyen akár jogi következményei.

A cselekmények regisztrálása mellett fontos azok kvalitatív különbségeit is rögzítenünk. Az esetek tipizálását kétféle módon végezzük. Az egyik kategóriarendszer szerint a következő típusokat különböztetjük meg: közösség elleni uszítás, közösség tagja elleni erőszak, önkényuralmi jelkép használata és holokauszttagadás.

A másik csoportosításkor a *Nézzünk szembe a tényekkel!* című útmutató ajánlása alapján a következő hétféle cselekménytípust különböztetjük meg¹⁰:

- Emberölés: halált okozó, személy elleni támadás
- Súlyos fizikai erőszak
  - személy elleni támadás, amely súlyos testi sértést okozhat
  - fegyverrel vagy más, sérülés okozására alkalmas eszközzel elkövetett támadás
  - tulajdon elleni támadás, amely során az ingatlanban tartózkodó emberek élete veszélybe kerül
  - bombák és levélbombák
  - emberrablás
- Támadás
  - személy elleni fizikai támadás, amely nem életveszélyes és nem súlyos
  - az áldozat védekezése vagy menekülése következtében sikertelen támadási kísérlet
  - emberek tárgyakkal való megdobálása, azt az esetet is beleértve, amikor a dobás célt téveszt

- Rongálás
  - tulajdon elleni fizikai támadás, amely nem okoz életveszélyt
  - tulajdon meggyalázása
  - gyújtogatás, amely nem okoz életveszélyt, sikertelen gyújtogatási kísérlet
- Fenyegetés
  - egyértelmű és konkrét szóbeli vagy írásos fenyegetés
  - „bombatámadás”, amelyről később kiderül, hogy csupán meglevésztés volt
  - zaklatás
  - rágalmozás
- Gyűlöletbeszéd
  - nyilvános gyűlöletbeszéd
  - virtuális gyűlöletbeszéd
  - sértő magatartás
  - egynél több címzettnek elküldött sértő írás
  - gyűlöltbeszéd az irodalomban és a zenében
- Diszkriminációs esetek

Elsődleges fontosságúnak tartjuk a gyűlöletcselekmények kontextusba helyezését is. Ezek az incidensek ugyanis nem légtüres térben léteznek és egyáltalán nem függetlenek attól a társadalmi és kulturális környezettől, amelyben történnek. Lényeges ezen cselekmények dinamikája is: sokszor inkább folyamatokról, mintsem különálló eseményekről van szó (Perry 2001, 8). A statisztikai adatokon kívül rövid leírásokat is közlünk az egyes esetekről, ami segít a cselekményt körülvevő környezet megértésében." Az idősoros adatok elemzésekor pedig gondot fordítunk az események dinamikájának bemutatására.

ANTISZEMITA GYŰLÖLETCELEKMÉNYEK 2022. MÁRCIUS-ÁPRILIS

GYŰLÖLETBESZÉD

Karlendítés videó került elő Z. Kárpát Dánielről

Forrás: mandiner.hu, telex.hu

2022. március 12. A The Jewish Voice című amerikai zsidó lapban megjelent egy felvétel, amelyen Z. Kárpát Dániel, a Jobbik alelnöke karlendítést végez, majd mosolyog írja a Mandiner. A Telex megkeresésére a politikus úgy nyilatkozott, hogy sosem volt náci és antiszemita.

Forrás: The Jewish Voice

„Magam is elfogadtam a néppárti Jobbik elvi nyilatkozatát, amely egy keresztényszociális értékrendet és világméretű tükör, ilyen az enyém is. Az antiszemita a Fideszben vannak,

akik a Jobbik elnökét zsidó felmenői miatt jákobozzák” - mondta.

„Zsidóként ez a legnagyobb problémád?”- kérdezték a Facebook bejegyzés szerzőjétől

Forrás: tev.hu

2022. március 17. Antiszemita Facebook komment miatt érkezett bejelentés a TEV forró drótjára március 18-án. E szerint egy zárt csoportban közzétett bejegyzéshez hozzászóló felhasználó felrótta a poszt szerzőjének, hogy zsidó léte miatt foglalkozik egy nyitott sportpályán való kutyasétáltatással, amikor háború van. „Zsidóként ez a legnagyobb problémád?” kérdezte.

A bejegyzés szerzője jelentette az esetet, a Facebook viszont nem találta sértőnek a megjegyzést, ezért nem távolította el a hozzászólást.

Archív fotó került elő a Jobbik alelnökének náci karlendítéséről

Forrás: tev.hu

2022. március 19. Egy a The Jewish Voice című amerikai zsidó lap által közzétett archív fényképen az látható, hogy

Szilágyi György, a párt alelnöke és szóvivője egy labdarúgó mérkőzésen Sieg Heil t int a karjával. A politikus egy videóban pedig védelmébe veszi az Aryan Army amerikai neonáci csoportot olvasható a Tett és Védelem Alapítvány honlapján.

Forrás: The Jewish Voice

A lap rátalált egy Duna TV s felvételre is, amelyen Szilágyi arról magyaráz: az Aryan Army, amelynek transzparensa a stadionban ki volt függesztve, valójában “nem náci jelkép”, hanem “a börtönben lévő fehérek csoportosulása”, ugyanúgy létezik ilyen a feketéknek is, és valójában csak egy “érdekvédelmi csoport”.

Szilágyi azt állítja, hogy a szervezet egyik mottója, a “white power” valójában az amerikai kosárlabdacsapatok 80 százalékának benne van a címerében, ahogy szerinte a fekete kosárlabdacsapatokéban is a “black power”.

Szilágyi az ellenzéki összefogásban résztvevő Jobbik vezető politikusaként az országos lista 69. helyén szerepel.

A The Jewish Voice emlékeztet arra, hogy Szilágyi György korábban kijelentette: “Olyan világban élünk, ahol Simon Peres, Izrael államfője kijelentheti, hogy megszállja Magyarországot”. Szilágyi volt az is, aki 2013-ban javasolta a Simon Wiesenthal Központ betiltását, melyet “magyarellenes szervezetnek” nevezett.

Antiszemita feliratok jelentek meg az ellenzéki összefogás képviselőjelöltjeinek választási plakátjain

Forrás: tev.hu

2022. március 21. Ismeretlen elkövetők antiszemita szöveggel egészítették ki Oláh Lajosnak, a DK erzsébetvárosi képviselőjelöltjének az Andrássy út 61. szám környékén található választási plakátját. A Legyen Magyarország mindannyiunké! szlogen utolsó szavát áthúzták, magyarokéra javítva a mottót. Az alpári, közönséges szidalmak

mellett a Demokratikus Koalíció rövidítése és a Dávid csillag is megjelenik a plakáton, egyenlőségjellel közöttük.

Forrás: tev.hu

A TEV-hez beérkezett bejelentések alapján, a Budapest 1-es választókerületben induló LMP-s ellenzéki jelölt, Csárdi Antal Lónyay utcai plakátja írára is Dávid csillagokat rajzoltak.

E mellett az elkövetők Jámor

Andrásnak, az ellenzék közös jelöltjének plakátjaira, valamint a Mi Hazánk Mozgalom választási hirdetéseire festettek trágár, antiszemita feliratokat.

A városban olyan matricák is megjelentek, amelyek az izraeli termékek bojkottjára szólítottak fel. A matricán szerepelt a „Szabad Palesztináért!” felirat is.

„Gyilkos népnek” és gyermekirtónak nevezte a zsidókat egy ismeretlen személy Miskolcon

Forrás: tev.hu

2022. március 28. Durva, megdöbbentő antiszemita incidensről kapott bejelentést a TEV 2022. március 18-án. Miskolcon tudomásunk szerint a belvárosban egy ismeretlen személy gyűlöletkeltő fotókat és feliratokat helyezett el közterületen.

A fotókon szereplő jeles hazai és izraeli vallási vezetőket, közszerelőket többek között „cion zsidó náci leggonoszabb terroristáinak” nevezi. Az ismeretlen személy számos más fotót, feliratot is kihelyezett, melyek a TEV szerint szintén gyűlöletkeltőek és alkalmasak lehetnek a köznyugalom megzavarására.

A bejelentést tevő személy lefotózta az Ázsia Centrum közelében kihelyezett fényképeket és jelezte a tulajdonosnak, hogy azok sértik a zsidóságot. Válaszul felrótta neki, hogy a zsidók szégyelljék magukat, amiért elvették a hazáját és a gyermeke jövőjét.

Forrás: tev.hu

„Miért nem áll ki Orbán

Viktor és mondja el ezeket a zsidókat, akiknél két évig éltem Brooklynban, hogy miért irtják a gyerekeket? A tojásból a vért ki kell szedni, de a gyerekek vérért isszák. Most is eltűnt egy tizenkét éves kislány, azelőtt is eltűnt Szombathelyen egy tizenkét éves kislány, egy szódagyár avatására felszeletelték. Ezt mindenki tudja, aki magyar, a dunántúliak. Eltűntették a nyomozókat” hangzott a zavaros eszmefuttatás.

Az ismeretlen személy szerint a zsidóság nem vallás, hanem egy maffia. „Öld meg, feszítsd meg, kövezd meg, pusztítsd el. Ez egy gyilkos nép. Tudom, hogy kik ők. Miért sunyítanak? Miért nem mondják el, hogy ők irányítják Orbán Viktort?” mondta, majd kijelentette, hogy Magyarország nem a zsidók hazája. Végül a rózsadombi paktumot emlegette, amelynek szerinte a magyar nép kiirtásához van köze, majd egy eltírt Munkácsy festményről is szólt, amiről kijelentette, hogy az egy szűz nő zsidók általi „felszabdalását” jeleníti meg.

Forrás: tev.hu

A TEV bejelentést tett a Miskolci Önkormányzati Rendészeten és a Miskolci Rendőrkapitányságon feljelentést is tett.

RONGÁLÁS

Tucatnyi sírt rongáltak meg a budakeszi zsidó temetőben

Forrás: tev.hu

2022. április 23. „Ma vagy tegnap éjszaka vandálok a budakeszi zsidó temetőben az eddig el nem lopott sírok durván felét felrúgták, összetörték, kidöntötték, borzasztó károkat okoztak a temetőben” számolt be a hv.g.hu-nak Reich Tamás, aki helyi lakosként hosszú ideje foglalkozik az évek óta rossz állapotban lévő temető sorsával.

Fotó: facebook.com/Sigmond Bertalan

Legalább tíz-tizenkét sírt rongáltak meg, a legfrissebb, melyet néhány éve állítottak, az sértetlen maradt. Az elkövetőkről egyelőre nincsenek információk, az anyagi kár jelentős. A múlt héten két részeg fiatal okozott jelentős kárt a budakeszi ravatalozóban. A két rongálás között eddig nem mutatható ki semmilyen összefüggés.

A Pest Megyei Rendőr-főkapitányság azt mondta a hv.g.hu-nak, hogy rongálás vétségének gyanúja miatt indítottak nyomozást. A rendőrök a helyszínen és környékén adatokat gyűjtenek, nyomok után kutatnak és mindent megtesznek a tettes vagy tettesek azonosítása, felkutatása és elfogása érdekében.

Sigmond Bertalan, Budakeszi alpolgármestere közösségi oldalán azt írta, hogy a sírokat a közelmúltban renoválták, így ezért is különösen fájdalmas a mostani eset.

A régóta rossz állapotban lévő temető sírköveinek jó része hiányzik vagy megrongálódott. „A háború óta nem nagyon éltek itt zsidók, az utóbbi időben betelepültek néhányan, de a temető senkinek nem volt a gondozásában” - mondta Reich Tamás.

Fotó: facebook.com/Sigmond Bertalan

A temető körbekerítése hosszú ideje megoldatlan, mivel nem ismert a sírkert valós területe. A Mazsihisz a második világháború előtt készült fényképek alapján igyekszik kideríteni a pontos méreteket, hisz a hivatalosan bejegyzett határokon kívül is vannak sírok. Csak ezt követően lehetne bekeríteni a temetőt - jegyezte meg Reich Tamás.

TOVÁBBI GYŰLÖLETCELEKMÉNYEK

---

*Ismét antiszemita közéleti szereplőt tüntetett ki
Kásler Miklós*

Forrás: tev.hu

2022. március 16. Tibor újságíró, volt polgármester, a Jobbik és a MIÉP korábbi politikusa “kiemelkedő újságírói tevékenysége elismeréseként” kapott Táncsics Mihály-díjat az emberi erőforrások miniszterétől. Nem először adott át magas rangú állami elismerést antiszemita közszereplőnek az emberi erőforrások minisztere. 2019-ben Takaró Mihály történészt és Döbrentei Kornél író, 2020-ban Raffay Ernő történészt, míg 2021-ben Gyárfás Ágnes ezoterikus magyarságkutatót tüntette ki írta a Tett és Védelem Alapítvány.

Legismertebb kirekesztő megnyilvánulásai a zsidósággal szemben fogalmazódtak meg. 2001-ben egy budakalászi fórumon kijelentette: “A Szentföld számomra szent föld, és Izrael számomra nem Istentől kapott föld a zsidók számára, hanem az ENSZ által szült, eddig páratlan pimaszsággal világra jött ország. (...) A Magyar Hírlapot, ahol később főmunkatárs voltam, 1990-ben megvette egy úr, Maxwell, akire elég volt ránézni, és az ember zsebében összegyűrdött a zsebkendő. Ezeknek csöpög az orruk, a fülük lejjebb van, mint az orrcimpájuk és csámpásak. Nagyon meg lehet ismerni. Amikor voltam a Szentföldön, mindjárt tudtam mindent. Gondolom, mi magyarok nem ilyenek vagyunk.”

Egy 2002-es MIÉP-es fórumon azt mondta, hogy a kommunista mozgalom eredetileg “néhány mindenre elszánt zsidó” vállalkozása volt, Magyarország “elvtársakkal, vallástársakkal és fajtársakkal” történő feltöltése érdekében; a magyar történelemoktatás túlságosan “holokausztcentrikus; a magyar temetők hamarosan izraeli kezekbe kerülnek; Magyarország pénzéről Brüsszelben, Washingtonban és Tel-Avivban rendelkeznek; Amerika és Izrael pedig Magyarország ellenségei.

2003-ban Kertész Imre irodalmi Nobel-díja kapcsán kijelentette: Kertészt sem emberileg, sem művészileg nem tartja méltónak a kitüntetésre, amelyet szerinte “csak azért kapott, mert a világ így akart bocsánatot kérni a zsidóságtól.” Franka “a magyarsággal szembeni gyűlöletkeltéssel” vádolta Kertészt, szerinte “a magyar kultúrát, de az európaiakat is, olyan csoportok tartják a kezükben és irányítják a médiákkal együtt, amelyeknek kisebb gondjuk is nagyobb annál, hogy a nemzetek értékeit elismerjék vagy kitüntessék.”

2009-ben a Jobbik tagtoborzóján pedig úgy fogalmazott: “tudjuk, hogy a zsidó holokausztnak a fele sem igaz, tudjuk, hogy a cigány holokauszt felének a fele sem igaz, de ezt a kettőt jól össze lehet kapcsolni.”

KÖZÖSSÉGI HÍREK, REAKCIÓK

Köves Slomó: Kiszámíthatatlan világunkban felértékelődik a spirituális biztonság

Forrás: zsidó.com

2022. március 3. Az ukrainai menekültek megsegítéséről, a politikai közbeszédben a magyar választások közeledtével többször felbukkanó antiszemitizmusról, az európai Tett és Védelem Liga antiszemita-előítéletesség felméréséről, és a német kancellárnak írt leveléről is kérdezte a Neokohn Köves Slomót, az EMIH-Magyar Zsidó Szövetség vezető rabbiját.

A rabbi elmondta, hogy az elmúlt napokban két panziót állítottak fel, ahol menekülteket fogadnak, és hosszú távú ellátásukat tervezik. E mellett élelmiszersegély-szállítmányt indítottak Ungvárra és Munkácsra. Az odesszai Avraham Wolf rabbival közösen segítik az Odesszában rekedt több mint száz, árvaházi zsidó gyermeknek, hogy minél hamarabb elhagyhassák a várost, és biztonságos menedéket találjanak, az ott maradtak pedig élelemmel legyenek ellátva.

Az EMIH ugyanakkor támogatásáról biztosította az ukrainai zsidó közösséget. Köves Slomó felajánlotta az Ukrainai Zsidó Hitközségek Szövetsége elnökének, Meir Stamblernek a magyar zsidó közösség segítségét, Mendel Wilhelm ungvári rabbinak pedig megígérte, hogy ha szükséges, a kárpátaljai közösség tagjait huzamosabb ideig is ellátják Magyarországon.

Az aktualitások átbeszélését követően a rabbi elmondta, az egyre kiszámíthatatlanabbnak tűnő világban fontos, hogy a személyes életünk szintjén minél több biztos pontot találjunk. Megrendíthetetlen biztonság pedig csak a transzcendensben van. Az isteni örök értékek bevezetése az életünkbe most a legaktuálisabb.

„Tegyük rutinná az imát és a Tóratanulást, az adakozást, egymás megsegítését, aktívan gyakoroljuk a szülői tiszteletet, vagy éppen a gyerekeink szeretetének és nevelésének értékeit, és vezessünk be valamilyen rendszeres micva (vallási jócselekedet) megtartását az életünkbe. Ha ezt tesszük

rögtön nagyobb lesz a biztonságérzetünk, és a szabadságot se fogjuk bizonytalanságnak megélni. Ez a legősibb zsidó recept a kiszámíthatatlanságra. Higgye el, működik” fogalmazott.

Élet Menete Budapesten: a „soha többé” nemcsak a zsidók, hanem minden ember számára valóság

Forrás: 24.hu

2022. április 24. A holokauszt áldozataira emlékezett az Élet Menete vasárnap Budapesten. A menet az Élet Menete Alapítvány által állított Embermentők emlékműtől indult a margitszigeti Hajós Alfréd Uszodához – számolt be az eseményről az MTI.

Dani Dajan, a jeruzsálemi Jad Vasem holokauszt-emlékmúzeum igazgatója videóüzenetben köszöntötte a menet résztvevőit. Kiemelte, hogy négy pillér, a gyász, a tudás, az érzelem és a tanulságok levonása szükséges ahhoz, hogy a múltban történtek soha ne ismétlődhessenek meg. Saját tanulságként nevezte meg a független zsidó állam szükségességét és az antiszemitizmus elleni küzdelem fontosságát.

Jákov Hadasz-Handelszman, Izrael magyarországi nagykövete elmondta: az Élet Menete egyúttal oktatási program is, hogy a fiatalok is megismerjék a múltat a még élő holokauszt-túlélőktől, tőlük hallva a történeteket. A menet küldetésének célja egy olyan világ megteremtése, amelyben a „soha többé” nemcsak a zsidók, hanem minden ember számára valóság. Kiemelte: a 21. században nincs helye az antiszemitizmusnak, s a holokauszt jelentsen örök figyelmeztetést arra, hogy soha többé.

A helyszínen elhangzott: a Hajós Alfréd Uszoda választása szimbolikus volt, mivel Hajós Alfréd olimpiai bajnok, az uszoda tervezője maga is holokauszt-túlélő volt. Az idei rendezvény koncepciója az volt, hogy bemutassanak egy kiváló magyar sportembert, és a sportban is tanúsított toleranciát, az egymás iránti elfogadás és tisztelet jelentőségét.

Emlékhelyet alakítanak ki az egykori gyulai rabbiházban

Forrás: mazsihisz.hu

2022. április 26. Felújítás után emlékhellyé alakítják az egykori zsidó rabbiházat Gyulán, az elképzelést a mostani uniós pályázati ciklusban mondta Alt Norbert alpolgármester kedden sajtótájékoztatón.

A városvezető a Történezetek és helytörténezetek az eltűnt kistelepuslési és kisvárosi zsidóság nyomában című, kétnapos konferencia megnyitása előtt kifejtette: 2018 őszén pályázati forrásból tették rendbe a gyulai zsidótemetőt, amely kuriózum Békés megyében, a legtöbb viharsarki településen ugyanis nem maradt fenn a zsidótemető.

Ezt követően felújították az ott található első világháborús emlékművet is, és rekonstruálták a sírokat. Az ott zajló munka során több tárgyi hagyatékot, terítövet, gyertyákat találtak.

A tavaly ősszel megjelent, „A gyulai zsidóság emlékkönyve” című kötet készítésekor pedig korábban soha nem látott, történeti értékű fotók kerültek elő. Ekkor döntöttek el, hogy összegyűjtik és a nagyközönség elé tárják azt a szellemi és tárgyi hagyatékot, amely még fellelhető az egykor Gyulán élt, több száz fős zsidó közösség örökségéből ismertette Alt Norbert.

Hozzátette, ez lesz az alapja a viszonylag jó állapotban megmaradt, egykori rabbiházban kialakítandó emlékhelynek.

Megjegyezte, az 1910-es évek elején emelt épület a most zeneiskolának otthont adó gyulai zsinagóga mellett található, a legrosszabb állapotban lévő tetőszerkezetet néhány éve felújították. Megnézték a lengyel zsidóság történetének múzeumát Varsóban, onnan is merítettek ötleteket közölte.

Diósi Lajos, a Gyulai Zsidó Alapítvány elnöke aki túlélő zsidó család leszármazottja elmondta, a békési fürdővárosban napjainkra, mint közösség teljesen eltűnt a

zsidóság, de a városvezetés aktívan a mellé állt, hogy ne vesszen el a hozzájuk köthető tárgyi, szellemi, kulturális és építészeti örökség.

A konferencián Békés megyéből részletesen Gyula, Mezőberény, Békés és Gyomaendrőd zsidóságával foglalkoznak egy-egy előadás keretében. E mellett Keszthely, Kőszeg, Nógrád megye, Tiszafüred, az Ipolytság, Újfehértó, Siófok, Szigetvár és Törökszentmiklós múltjából jelennek meg szemelvények az előadóktól.

Szó volt egyebek mellett az áldozati névsor összeállításának dilemmáiról, a Kner-család történetéről, a zsidó kereskedőkről és vállalkozókról, az izraelita tulajdonban álló kaposvári orvosi és ügyvédi praxisok és gyógyszertárak államosításáról, továbbá egy szegedi nőmozgalmi vezetőről.

Balogh István, az Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem tanszékvezető tanára a sajtótájékoztatón elmondta, ilyen volumenű konferencia Magyarországon a 2014-es budapesti rendezvény óta nem volt, ahogyan unikális a helyi szerkesztők által készített, A gyulai zsidóság emlékkönyve című kötet is.

Az MTI kérdésére válaszolva elmondta, Magyarország különböző vidékein különböző lehetőségeik, ezáltal fejlődési ívük voltak a zsidó közösségeknek. A szakemberek és amatőr, civil helytörténezetek számára új szempontokat hozhat a regionális sajátosságok megismerése, a tapasztalatcsere.

Vas Miklós, a Zachor Alapítvány a társadalmi emlékezetért munkatársa elmondta, szervezetük a Steven Spielberg amerikai rendező által létrehozott Soá alapítvány magyarországi partnere. A Soá alapítvány birtokában van mintegy 55 ezer zsidó túlélővel rögzített életútinterjú, szervezetük ezekből készíti elsősorban a középiskolák, másodsorban a pedagógusképzés számára oktatási anyagokat. Azt mondta, így kézzelfoghatóbbá lehet tenni a történelmet a fiatalok számára számol be az MTI.

HIVATALOS ÉS CIVIL REAKCIÓK

Köves Slomó: az elmúlt években repedések jelentkeztek az antiszemitizmussal szembeni német következetesség addig szilárd alapjaiban

Forrás: magyarnemzet.hu

2022. március 3. Az antiszemitizmussal szembeni fellépés politikai elköteleződések felett kell álljon itthon is és Németországban is – írta Olaf Scholzhoz intézett nyílt levelében Köves Slomó. Az EMIH vezető rabbija Márki-Zay Péter és Gyöngyösi Márton zsidóellenes kijelentéseivel kapcsolatban azt kérdezte a német kancellártól, ezek elképzelhetőek lennének-e az országában? A levél tartalmát a Magyar Nemzet ismertette.

„Ha a német kormánykoalíció olykor kritikusan tekint is a jelenlegi magyar kormányra, ez nem jelenthet menlevelet az antiszemitizmusra egy olyan szövetség soraiban, amely a választások után a következő magyar kormányt szeretné megalakítani (...) A következetesség számomra az antiszemitizmus minden megnyilvánulási formája elleni harcot jelenti, nem csak az azok ellenit, amelyek a politikai ellenfelünk soraiból valók” olvasható a dokumentumban.

Köves azért fordult Scholzhoz, valamint a német közvéleményhez és a németországi zsidósághoz, mert Németország korábban „vörös vonalakat” húzott az antiszemitizmussal kapcsolatban. Most viszont a rabbi úgy véli, egyes magyar közszereplők következetlensége nem választható el attól a kétszínűségtől, amely Németországban is megtalálható.

A német hozzáállásban előretörő következetlenség egész Európában gyengíti annak esélyeit, hogy az antiszemitizmus elleni harc közös, az ideiglenes politikai érdekek feletti ügygé válhasson – írja. A vezető rabbi nemcsak Németországot, hanem egész Európát érintő rossz hírek nevezi, hogy az elmúlt években repedések jelentkeztek az antiszemitizmussal szembeni német következetesség addig szilárd alapjaiban.

Pedig Németország korábban évtizedek óta szüntelenül bizonyította, hogy elkötelezi magát az európai zsidó közösségek mellett, feladatának tekinti Izrael korlátlan támogatását, továbbá folyamatosan következetesen fellép az antiszemitizmus minden megnyilvánulási formájával szemben – írja.

Köves Slomó Márki-Zay Péter ellenzéki miniszterelnök-jelölt a közelmúltban tett kijelentéseivel kapcsolatban kérdéseket is intézett a kancellárhoz. Megkérdezte, hogy Németországban elképzelhető lenne-e, hogy az ellenzéki szövetség listavezetője a zsidó származású tagok számát latolgassa a jelenlegi magyar kormánypartban, illetve egy „melegházasságban élő homofób zsidó tanácsadóként” utalhasson a Fidesz egy éve óta elhunyt tanácsadójára?

A vezető rabbi felteszi a költői kérdést a német kormányfőnek Márki-Zaynak a fonyódi választási fórumon tett kijelentésével kapcsolatban is. Mint emlékeztet, az ellenzéki kormányfőjelölt a jobbkios Steinmetz Ádám mellett felszólalva arról beszélt, ellenzéki szövetségük egy „szivárványkoalíció”, amelyben a liberálisokat, a kommunistákat, a konzervatívokat és a fasisztákat külön-külön képviselik. Márki-Zay az eseményen azt is hozzátette, „gerinces emberként mindenki megtarthatja a saját világnézetét”.

A levél kitér az antiszemitizmus-felmérésekre. Köves megjegyzi, hogy nem lehet a helyzetet csak a kutatási eredményekre alapozva megítélni, hanem a mindenkori összefüggésében kell nézni.

Zsidóellenes nézetek online terjesztése miatt vizsgálódik a Pest Megyei Rendőrfőkapitányság

Forrás: tev.hu

2022. március 16. A TEV információi szerint antiszemita, zsidóellenes nézetek közösségi oldalon való terjesztése miatt iktattak egy feljelentést a Pest Megyei Rendőr-

főkapitányság Vizsgálati Osztályán. A feljelentést ismeretlen személy ellen tették, aki fiktív néven írt hozzászólásokat a Facebookon.

A feljelentést eredetileg a Dunakeszi Rendőr-főkapitányságon tették valamely nemzeti, etnikai, faji, vallási csoport ellen elkövetett közösség elleni uszítás bűntettének gyanúja miatt. A feljelentést hatáskör hiánya miatt helyezték át az eljárás lefolytatására hatáskörrel rendelkező Pest Megyei Rendőr-főkapitányságra.

Nagy István: a holokauszt nemzeti ügy

Forrás: tev.hu

2022. április 13. A holokauszt nemzeti ügy, hiszen a nemzet testéből szakították ki több százezer honfitársunkat – mondta Nagy István agrárminiszter szerdán, a holokauszt magyarországi áldozatainak emléknapja alkalmából tartott megemlékezésen Budapesten – közölte az MTL.

Nagy István a Holokauszt Dokumentációs Központban (HDK) arról beszélt, a magyar társadalom máig nem heverte ki a holokauszt emlékét, azt, hogy egy „elfajzott ideológia nevében” brutális és értelmetlen módon rabszolgasorba döntötték és megfosztották az életétől több százezer, a „magyar közösséghez hű honfitársunkat”.

Felidézte: a magyar zsidó emberek a századok során vagyონukat és életüket áldozták a magyar szabadságért, magyar honfitársaikkal együtt harcoltak a csatatereken az 1848-49-es szabadságharcban és az első világháborúban is.

A tárcavezető rámutatott: a holokauszt az a tükör, amelybe nem lehet „följajdulás nélkül” belenézni. A tükörből viszanéző arctól pedig „megkérdőzhetjük”, hogy „megteszünk-e mindent azért, hogy

többé ne ismétlődhesen meg a borzalom, és „érezzük-e ma is a felelősségünket elődeink bűneiért” fogalmazott.

Hozzátette: ma Magyarország biztonságos ország, ahol zsidók és nem zsidók is békében élhetnek. A kormány minden helyzetben elítéli a zsidó népet ért gyűlöletet, üldözéseket és antiszemita megnyilvánulásokat. „A mi feladatunk, hogy olyan Magyarországot építsünk, ahol soha többé nem fordulhat elő, hogy az állam nem védi meg polgárait”, és ahol a jövő nemzedékei úgy nőnek fel, hogy a múlttal való szembenézést a nemzeti emlékezet részeként élik meg” hangsúlyozta Nagy István.

A holokauszt magyarországi áldozatainak emléknapját 2001 óta minden évben április 16-án tartják, arra emlékezve, hogy 1944-ben ezen a napon kezdődött a hazai zsidóság gettóba zárása.

Jobbik: a holokauszthoz hasonló népirtás soha többé ne ismétlődhessék meg

Forrás: alfahir.hu

2022. április 16. A holokauszt magyarországi áldozatainak emléknapja alkalmából közleményt adott ki a Jobbik Magyarországért Mozgalom is megemlékezett. E szerint a párt azokra a magyar honfitársakra emlékezik, akiket a holokauszt áldozataiként koncentrációs táborokban gyilkoltak meg a második világháború idején.

„Együttérzünk a borzalom túlélőivel és az áldozatok családtagjaival, éljenek bárhol is a világon. A néppárti Jobbik azért küzd a gyűlölet politikája és az uszító propaganda ellen, hogy hasonló népirtás soha többé ne ismétlődhessék meg” olvasható a dokumentumban.

1944 április 16-án kezdődött a hazai zsidóság gettóba zárása.

A TEV ugyanakkor hozzáteszi, hogy a Jobbik továbbra sem számolt el a korábbi kijelentéseivel, soha egy hivatalos bocsánatkérés nem történt a zsidóság felé. Az a Jobbik, ahol Gyöngyösi Márton európai parlamenti képviselő korábban listázni akarta a zsidó képviselőket; vagy ahol Kulcsár Gergely 2015-ben beleköpött a holokauszt áldozatainak emlékére felállított vas-cipők egyikébe a Duna-parton; és ezt a sort hosszasan lehetne még folytatni.

Varga Judit: Elítéljük a budakeszi zsidó temetőben történeteket!

Forrás: origo.hu

2022. április 26. Varga Judit igazságügyi miniszter munkalátogatáson fogadta Yacov Hadasz-Handelsmant, Izrael magyarországi nagykövetét, akivel a budakeszi zsidó temetőben történt rongálásról is beszéltek. A tárcavezető biztosította a nagykövetet, hogy a magyar kormány zéró toleranciát hirdetett az antiszemitizmus valamennyi formája ellen, az elkövetők ellen pedig a jog minden eszközével fel fog lépni. Magyarország a zsidó közösségek és kultúra virágzó színhelye, amely biztonságos otthont nyújt minden embernek vallástól függetlenül olvasható a miniszter közösségi oldalán.

EGYÉB HÍREK

A kilencvenes években holokauszttagadó kazettákat árult Bencsik Gábor újságíró

Forrás: mediar.hu

2022. április 14. Holokauszttagadó videó-kazettákat értékesített Bencsik Gábor, a Magyar Krónika és a Magyar Demokrata jelenlegi munkatársa, Bencsik Andrásnak, a Demokrata főszerkesztőjének az öccse a kilencvenes években írja a Media1 korabeli sajtóarchívumok alapján. A közszolgálati televízió politikai elfogultságát tarthatatlannak nevező újságírónak emiatt kellett távoznia a Magyar Újságírók Országos Szövetsége (MÚOSZ) főtitkári székéből 1998 nyarán.

A 168 Óra korabeli leleplező riportja nyomán a MÚOSZ egykori nyomtatott lapja, a Magyar Sajtó (MASA) az 1998. évi 9. számában arról írt, hogy a szervezet etikai bizottsága elmarasztalta Bencsik Gábort, miután kiderült, hogy a szervezetnél betöltött választott tisztségével párhuzamosan, egy pincében működő üzlethelyiségben olyan videokazettákat árult, amelyek megkérdőjelezték, hogy a holokauszt a történelmi tények által bizonyított formájában megtörtént.

Bencsik szerint nem volt tudomása arról, hogy a videókat készítő David Cole amerikai riporter nyilatkozatot tett közzé az interneten, amelyben visszavonta nézeteit és bocsánatot kért mindazoktól, akiket megsértett. Ugyanakkor megtiltotta a kazettája terjesztését, illetve úgy gondolta, hogy szerinte ki kell beszélnie az embereknek a bennük fortyogó gondolatokat.

„Nem tudtam, és szerintem itt a bolt körül lévők sem tudták azt, hogy a nyilatkozó ezt már visszavonta, megtagadta gyakorlatilag, és nem adja a nevét a továbbiakban hozzá. (...) Elfogadtam, hogy igen, végül is a törvény határain belül mozogva ki kell tudni beszélniük az embereknek a bennük fortyogó gondolatokat” mondta Bencsik.

A kazettából több száz fogyhatott el annak is köszönhetően, hogy egy jobboldali hetilapban is népszerűsítették a következő szöveggel: „Napfényre került az igazság. Leleplezték az auschwitzi csalást. Lásd, halld és győződj meg magad!”

A HÓNAP KRÓNIKÁJA

Az alábbi táblázatban a jelentésben található összes esetet, eseményt kronologikus sorrendben mutatjuk be. A *Kategória* rubrika megmutatja, hogy az adott eseményről a jelentés melyik részében számoltunk be bővebben.

Sorszám	Dátum	Esemény	Kategória
1.	március 3.	Köves Slomó: Kiszámíthatatlan világunkban felértékelődik a spirituális biztonság	Közösségi hírek, reakciók
2.	március 3.	Köves Slomó: az elmúlt években repedések jelentkeztek az antiszemizmussal szembeni német következetesség addig szilárd alapjaiban	Hivatalos és civil reakciók
3.	március 12.	Karlendítés videó került elő Z. Kárpát Dánielről	Antiszemita gyűlöletcselekmények – Gyűlöletbeszéd
4.	március 16.	Ismét antiszemita közéleti szereplőt tüntetett ki Kásler Miklós	További gyűlöletcselekmények
5.	március 16.	Zsidóellenes nézetek online terjesztése miatt vizsgálódik a Pest Megyei Rendőr-főkapitányság	Hivatalos és civil reakciók
6.	március 17.	„Zsidóként ez a legnagyobb problémád?”- kérdezték a Facebook bejegyzés szerzőjétől	Antiszemita gyűlöletcselekmények – Gyűlöletbeszéd
7.	március 19.	Archív fotó került elő a Jobbik alelnökének náci karlendítéséről	Antiszemita gyűlöletcselekmények – Gyűlöletbeszéd
8.	március 21.	Antiszemita feliratok jelentek meg az ellenzéki összefogás képviselőjelöltjeinek választási plakátjain	Antiszemita gyűlöletcselekmények – Gyűlöletbeszéd
9.	március 28.	„Gyilkos népek” és gyermekirtónak nevezte a zsidókat egy ismeretlen személy Miskolcon	Antiszemita gyűlöletcselekmények – Gyűlöletbeszéd
10.	április 13.	Nagy István: a holokauszt nemzeti ügy	Hivatalos és civil reakciók
11.	április 14.	A kilencvenes években holokausztagadó kazettákat árult Bencsik Gábor újságíró	Egyéb hírek
12.	április 16.	Jobbik: a holokauszthoz hasonló népirtás soha többé ne ismétlődhessek meg	Hivatalos és civil reakciók
13.	április 23.	Tucatnyi sírt rongáltak meg a budakeszi zsidó temetőben	Antiszemita gyűlöletcselekmények – Rongálás
14.	április 24.	Élet Menete Budapesten: a „soha többé” nemcsak a zsidók, hanem minden ember számára valóság	Közösségi hírek, reakciók
15.	április 26.	Emlékhelyet alakítanak ki az egykori gyulai rabbiházban	Közösségi hírek, reakciók
16.	április 26.	Varga Judit: Elítéljük a budakeszi zsidó temetőben történeteket	Hivatalos és civil reakciók

---

KAPCSOLAT ÉS TÁMOGATÁS

A Tett és Védelem Liga, mint európai szervezet helyi partnerekkel együttműködésben végzi munkáját. Magyarországi partnere a Tett és Védelem Alapítvány, amely zsidó szervezetek civil kezdeményezése és a zsidó tradíciókat követve kész határozott lépéseket tenni az egyre inkább elharapódzó antiszemita jelenségek visszaszorításáért.

Amennyiben bárkit vélt vagy valós zsidósága miatt bántalmazás vagy antiszemita inzultus ért, ne hallgasson, jelezze felénk, hogy az arra kijelölt csatornákon továbbítsuk az intézkedésre rendelt szervekhez!

Bejelentéseket az alábbi lehetőségek bármelyikén fogad az Alapítvány:

FORRÓDRÓT (+36 1) 5 1 00 000

Tett és Védelem Alapítvány honlapján: www.tev.hu/forrodrot
és Facebook-oldalán: www.facebook.com/tev-tett-es-vedelem-alapitvany

A Tett és Védelem Alapítvány munkája csak akkor lehet sikeres, ha sokan osztoznak azon elkötelezettségünkben, hogy megteremtjük a sérelmet elszenvedettek számára a tisztességes eljáráshoz való jogot, ezért arra kérjük, egyéni felajánlásával segítse az Alapítvány munkáját!

Adományát az alábbi bankszámlaszámon juttathatja el az Alapítványhoz:

13597539-12302010-00057157

A Tett és Védelem Alapítvány elérhetőségei:

Cím: 1082 Budapest, Baross utca 61.

Tel: +36 1 267 57 54, +36 30 207 5130

<http://www.tev.hu>, info@tev.hu

FELHASZNÁLT IRODALOM

2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről.

http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200100.TV (utolsó letöltés: 2013.07.10.)

Anti Defamation League (ADL). 2012. 2011 Audit of Anti-Semitic Incidents.

CEJI, 2012. Tegyük láthatóvá a gyűlölet-bűncselekményeket! Nézzünk szembe a tényekkel! Útmutató a gyűlölet-bűncselekmények és előítélet motiválta incidensek monitorozásához. Facing Facts! projekt.

Chakraborti, Neil és Garland, Jon. 2009. Hate Crime. Impact, Causes and Responses. London: SagePublications.

Community Security Trust (CST). 2013. Antisemitic Incidents Report 2012.

Levin, Jack és McDevitt, Jack. 1999. Hatecrimes. In Encyclopedia of Violence, Peace and Conflict. szerkesztette Lester Kurtz, 89–102. San Diego: Academic Press.

OSCE/ODIHR. 2009a. Hate Crime Laws. A Practical Guide. Varsó: OSCE/ODIHR.

OSCE/ODIHR. 2009b. Preventing and responding to hate crimes. A resource guide for NGOs in the OSCE region. Varsó: OSCE/ODIHR.

Perry, Barbara. 2001. In the Name of Hate. Understanding Hate Crimes. New York: Routledge.

Társaság a Szabadságjogokért (TASZ). 2012. Gyűlöletbűncselekmények áldozatainak. Tájékoztató Kiadvány. Budapest: TASZ.

IMPRESSZUM

Kiadó: Tett és Védelem Liga,
Szalai Kálmán titkár

Szerkesztők: Nádasi Krisztián vezető kutató,
Brüsszel Intézet Kutatási és Incidenskövető Csoport
Dr. Bodó Kristóf ügyvéd, a Tett és Védelem Alapítvány
és a Brüsszel Intézet jogi képviselője
Bodó Gábor kutató, Brüsszel Intézet
Monitoring Csoportjának tagja
Tóth Gábor kommunikációs szakértő

Támogatás: Bodnár Dániel filozófus,
Tett és Védelem Liga Elnöke
Andrew Srulewitch igazgató, ADL

A kiadó köszönetét fejezi ki Dr. Kovács András szociológusnak,
a CEU professzorának a biztatásért és segítő tanácsokért.

A kiadó köszöni az áldozatvállalást azon önkénteseknek, akik szakértő
irányítás mellett hónapok óta szünet nélküli munkával segítették a
jelentés létrejöttét.

A jelentés egészének és bármely részletének felhasználása kizárólag
a kiadó írásos beleegyező nyilatkozatának birtokában engedélyezett a
forrás pontos megjelölésével.

2022 Budapest

TETT ÉS VÉDELEM LIGA

1040 Brüsszel, Rue de Froissart 109.
<http://www.apleu.org>

